

του εξομαλύνη πᾶν ἐκ μέρους τῶν τουρκικῶν τελωνείων κατὰ τῆς ἀποθέσεως πρόσκομμα. Ο πρέσβυς ἔσπευσε νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τούτῳ τὰ ικότα ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Κυρίλλου καὶ μετὰ τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Γερασίμου, καὶ μεταβάς παρὰ τῷ μεγάλῳ θεόπολι, ἔλαβεν ίδιογειρὸν ἀδειαν, ὅπως τὸ τυπογραφεῖον καὶ τὸ θεολογικὸν εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν πόλιν. Ὁ πατριάρχης τὸν παρεκάλεσε νὰ ἐργάζεται τὸ τυπογραφεῖον ἐν τῇ πρεσβείᾳ ἀλλ᾽ ὁ πρέσβυς συνεβούλευσε νὰ μεταφερθῇ εἰς ἄλλην οἰκίαν προστατεύμενον ὑπὸ αὐτοῦ, ἵνα οὕτω δύναται ὁ Μεταξᾶς νὰ ἐνεργῇ ἀνετώτερον, μὴ ἐκτιθέμενος ἀμέσως εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ Γάλλου πρέσβεως, ἕνδε τῶν θερμοτέρων τοῦ Ἰησουϊτισμοῦ ὑπεραποστάτων. "Οθεν συστήσας ὁ Μεταξᾶς τὸ τυπογραφεῖον εἰς οἰκίαν τινα πλησίον τῆς ἀγγλικῆς πρεσβείας, ἤρξατο ἀμέσως τῆς ἐργασίας του, καὶ κατὰ τὸν μῆναΝοέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἔδε τὸ φῶς τὸ πρῶτον προίὸν τῶν πιεστηρίων του, ὅπερ εἶναι τὸ ἀκόλουθον σύγγραμμα.

«Τοῦ μακαριωτάτου καὶ σοφωτάτου πατρὸς ἡμῶν Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, τὰ νῦν δὲ οἰκουμενικοῦ Κωνσταντινουπόλεως Κυρίλλου, σύντομος πραγματεία κατὰ Ἰουδαίων ἐν ἀπλῇ δικάλετῷ πρὸς Γεωργιον τὸν Πάργαν. Ἐτυπώθη ἐν Κωνσταντινουπόλει, διπάνη τε καὶ ἐπιμελεῖχ τοῦ πανοικιωτάτου καὶ λογιωτάτου ἐν Ιερουμονάχοις Κυρίου Νικοδήμου τοῦ Μεταξᾶ. Ἐν τοῖς αὐτοῖς μικρὸν 40ν». Εἰς μικρὸν 40ν».

Τοῦ σπανιωτάτου τούτου βιβλίου ὑπάρχει εὐτυχῶς ἐν ἀντίτυπον ἐν τῇ Δημοσίᾳ ἡμέρᾳ βιβλιοθήκῃ, δωρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κ. Σ. Ζαμπέλιου.

Ἄπο τῆς ἐποχῆς καθ' ἓν συνεστήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡ ὑπὸ τοῦ Νικοδήμου Μεταξᾶ ἥρθεῖσα τυπογραφία, συνεστήθησαν μέχρι τοῦ ἔτους 1820 ἔνδεκα ἄλλαι τυπογραφίαι ἐν Μοσχοπόλει, Κωνσταντινουπόλει, Ἀθωνι, Σμύρνῃ, Κερκύρᾳ, Ζακύνθῳ, Κυδωνίαις καὶ Χίῳ, ἐν αὖτε ἐπεντυπόθησαν οὐκ διλίγα βιβλία. Ἐκραγεῖστος δὲ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν ἐπαναστάσεως, δ. Δημήτριος Ὑψηλάντης ἐκόμισεν ἐν Ἑλλάδι τὸ πρῶτον τυπογραφεῖον, ὅπερ συνεστήθη ἐν Κορίνθῳ καὶ ὀνομάσθη Ἐθνικόν. Ἐν τῷ τυπογραφεῖῳ τούτῳ μετεπωσεν δ. Δ. Ὑψηλάντης τῇ 30 Ἰουλίου 1821 τὸν ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκδοθέντας ἐν Ιασίῳ Στρατιωτικὸς Νόμον, συγκειμένους ἐξ ἀρθρῶν δώδεκα καὶ ἀφορῶντας τὸ ποινικὸν μέρος καὶ τὴν δρκοδοσίαν τοῦ στρατιώτου. Ἐν τῇ τυπογραφίᾳ ταύτῃ ἐτυπώθη κατὰ Φεβρουάριον τοῦ ἐπομένου ἔτους καὶ τὸ ἔξης φυλλάδιον, ὅπερ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ πρῶτον βιβλίον τυπωθὲν ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι.

«Προσωρινὸν πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος. Ἐκδοτος πρώτη. Ἐν Κορίνθῳ, Α' ἀνεξαρτησίας, χωκ'. Εἰς 8ον, σελ. 37.»

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τῆς τυπογραφίας ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι, ὅπου νῦν ὑπάρχουσιν ὑπὲρ τὰ 80 τυπογραφεῖα.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

"Ουτως ἀξία θαυμασμοῦ ἔστιν ἡ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος ἀκρίβεια τῶν δημοσίων λειτουργῶν ἐν Γερμανίᾳ. Ἡ ἀκρίβεια, δ. ζηλος, ἡ αὐταπάρησις τούτων ἀποτελοῦσιν, ὡς εἰς πάντας τοὺς κλάδους τοῦ δημοσίου ένιον, οὕτω καὶ ἐν τῷ στρατῷ, ἀναντίρρητον καὶ μεγάλην δύναμιν, ἢν παραδόξως ἀνεγνώρισε καὶ ὁ γάλλος συνταγματάρχης Στόφελ ἐν ταῖς περὶ πρωσικοῦ στρατοῦ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἐκθέσεσιν αὐτοῦ, ταῖς δημοσιεύθεισις μεταξὺ τῶν μυστικῶν τῆς πεσούσης αὐτοκρατορίας ἐγγράφων. Εἰσέλθετε εἰς οἰονδήποτε δημοσίον γραφεῖον. Θέλετε ίδει πάντας τοὺς ἐν αὐτῷ, φοροῦντας τὸ παραδόσιμον τῆς ἐθιμοταξίας ἔνδυμα (μαύρην θελάδαν καὶ λευκὸν λαιμοδέτην) δηπας εὐπρεπῶς παρίστανται τοῖς ἀνωτέροις αὐτῶν, καὶ ἐνασχολουμένους ἐν μέσῳ ἄκρας σιγῆς. Οἱ διπάληλοι οὗτοι, οἵτινες τὴν θέσιν αὐτῶν ἀπέκτησαν μετὰ ἐπανειλημμένας καὶ αὐστηρὰς θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς εξετάσεις, μετίας ἀπολαμβάνουσιν ἀντιμισθίας, εἰσὶν οἰκογενειάρχαι, οὐδεμίαν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀξιοῦσιν ἡ ἐλπίζουσι προσγωγὴν, καὶ διμως ἐργάζονται, ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔως τοῦ ἐσχάτου, μετὰ τοιούτου ζήλου καὶ τοσαύτης πεποιθήσεως ἔκαστος, ὡς ἐν εἰκότης ἐργασίας αὐτοῦ καὶ μόνου ἐξηρτάτο ἡ τύχη δλοκλήρου τοῦ κράτους. Εὐτυχὲς τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, παρ' ᾧ οἱ δημόσιοι λειτουργοὶ τοιαῦτα φρονοῦντες οὕτως ἐργάζονται! Διότι ἐν τῷ Κράτει, ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτῇ τῆς κυβερνήσεως μηχανῇ, ὡς ἐν πάσῃ ἄλλῃ μηχανῇ, δὲν ἀρκεῖ νὰ κινῶνται καλῶς οἱ κύριοι μοχλοί, ἀνάγκη νὰ ἔχωσι καλῶς καὶ νὰ κινῶνται καταλλήλως καὶ οἱ ἐλάχιστοι τροχίσκοι καὶ τὰ ἐλάχιστα μέρη τῆς μηχανῆς, καὶ τότε μόνον ἐν τῷ συνόλῳ ἡ μηχανὴ στερεῶς καὶ μετ' ἀκρίβειας κινεῖται καὶ θαυμαστὰ παράγει ἔργα.

Δ. Σ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

ΨΕΚΑΔΕΣ ΒΡΟΧΗΣ

Τὸ ρόδον ἦτο καταβροχὸν ἐκ τῆς καταγίδος πληρες δὲ τῶν ἐκ τῆς βροχῆς ψεκάδων τὸ ἄνθος ἔκλινε κατὰ γῆς τὴν χαρίεσσαν κεφαλήν του.

Τὰ φύλλα καταστάζοντα ἐφαίνοντο ὡς νὰ ἔχουν ἄλλαιαν τὸ στέλεχος, ἐξ οὐ εἰγεν ἀποσπασθῆ τὸ ρόδον, καὶ τὸν θάμνον, ὅπου εἶχε βλαστήσει.

“Ηρπασα ζωηρᾶς τὸ ρόδον, εἰ καὶ κάθυγρον,
ἀλλ’ ἔνεκα τῆς θιαίας ταύτης κινήσεως τὸ ρόδον
ἔφυλλορόθησε καὶ ἐσκέπασε τὴν γῆν μὲ τὰ δια-
σκορπισθέντα φύλλα του.

Καὶ εἶπα:—Ποσάκις οἱ ἄνθρωποι μετεχειρί-
σθησαν ἀπαράλλακτα καρδίας κυρτωμένας ὑπὸ
τὸ θάρος τῆς θλίψεως! Ἐχεν ἥγγιζα μὲ δλιγω-
τέραν τραχύτητα τὸ χαρίεν τοῦτο ρόδον, θά-
γδύνατο νὰ λάμψῃ ἀκόμη στιγμὰς τινάς.

Παρομοίως, ἔὰν σποργήσωμεν μετὰ προσοχῆς
κρύφιν τι δάκρυ, δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν ἐπακολου-
θοῦν εἰς αὐτὸ τὸ μειδίαμα.

COWPER.

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΩΝ ΚΟΡΑΣΙΩΝ

Γλυκὸ τοῦ κόσμου στήριγμα,
‘Αθάνατη Μαρία,
‘Εσύ π’ ἀκοῦς τὴ δέσης
Ποὺς ὑψώνουν τὰ παιδία,
“Δους κ’ ἔμδεις ποὺς ὑψώνουμε
Σ’ ἐσε τὴν προσευχὴν μας
Ποὺς ἀπ’ τὴν πιστή ψυχῆμας
Βγαίνει γὰς σὲ θερμά.

“Ἐχε, Κυρά, ‘ε τὴ σκέπη σου
Τὴν πικραμένη χήρα,
‘Σ τὸν πεινασμένο ἄνοιγε
‘Εσπλαχνικὴ τὴ θύρα,
Δόσε τοῦ σκλάδου, Δέσποινα,
‘Ἐλεύθερη πατρίδα,
Τοῦ ναυτὴ τὴν ἐλπίδα,
Ποὺς πλέεις ‘ε τὴν ξενειτιά.

Ἐλόγησε τὰ δνείρατα
Τοῦ βρέφους ποὺ κοιμᾶται,
‘Οδήγησε τὰ βήματα
Τῆς κόρης ποὺ φοῦσταται
Στελές δροσὸν κι’ ἀνάπαυσι
‘Σ τοῦ ἀρρώστου τὸ κλινάρι,
“Ἐχε ‘ε τὴ θεία σου χάρι
Τὰ μαῦρα τὰ φτωχά.

Τὴ μάνα παρηγόρησε,
Πῶχει παιδὶ ‘ε τὰ ξένα,
Καὶ χύσε μιὰν ἀκτίνα σου
Εἰς τὸν τοφλό, Παρθένα.
Κράτει τὸ γάλα ἀμίαντο
Τοῦ βρέφους ποὺ βούζαίνει.
Στρέψε ‘ε τὴν οἰκουμένην
Τὸ βλέμμα ἐσπλαχνικό.

Στελε, σεμνὴ βασιλίσσα,
‘Σ τὸ πλάσμα σου γαλήνη,
Χύσε εἰς τὰ στήθη τ’ ἄκαρδα
‘Αγάπη, ἐλεημοσύνη.
Χάρισε τὸ χαμόργελο
‘Σ τὰ μαραμένα γείλη,
Κάμε νὰ γίνουν φίλοι
‘Ο ἔχθρος μὲ τὸν ἔχθρο.

Τ’ ἀνδρόγυνο ποὺ ἔχώκιτε,
‘Εσύ, Κυρά, ἔνωσε το,
Διῶξε μαρκύρια τὴν ἔχθρα του,
Καὶ πάλι ἐνδόγησε το.
‘Ανάπαυσε τὰ κόκκαλα,
Ποὺ κλεῖ βαθεία τὸ χώμα,
Καὶ ζέστανε τὸ στρώμα,
Τὴς μάνας, τοῦ παιδιού.

Δέξους ‘ε τὰ οβράνια στήθη σου
Τ’ ἀνήλικα, Παρθένα,
Ποὺς παραιτοῦν τὴ μάνα τους
Γία νάλθουνε σὲ Σένα.

Τὸ χέρι ‘κεινο ἀντάμειψε
Ποὺς τ’ δρφανὸς χορταίνει,
Ποὺς τὸ κορμὶ θερμαίνει
Τοῦ μαύρου τοῦ γυμνοῦ.

Ἐλόγησε τὰ δάκρυα,
Καλὴ μας Παναγία,
‘Οποῦ μὲ πάθος χύνονται
‘Εμπρός ‘ε τὴ δυστυχία.
Συγχώρεσε καὶ φωτίσε
‘Εκείνον ποὺς πλανήθη,
Καὶ χύσε του εἰς τὰ στήθη
Τὴν Πίστην τὴ γλυκειά.

Λυπήσου τὴν Ἐλλάδα μας,
Τὴν ἄτυχη Πατρίδα,
Πάλις ‘ε τὸν κόσμο δεῖξε τη
Μὲ σκήπτρο καὶ χλαμύδα!
Κάμε νὰ σφίξῃ ἐλεύθερα
Εἰς τὴ θερμὴ ἀγκαλιά της
Τὰ μαῦρα τὰ παιδιά της,
Ποὺς κλαίνεις τὴ σκλαβιά!

Καὶ ἀξίωσε τὰ τέκνα σου,
Ποὺς σὲ παρακαλούνει,
Μὲ τῆς Λαμπρᾶς τὸ φέρεμα
Τὴν “Πιειρο νὰ ἴδονει!
Νὰ πλέξουν τὴν Εἰκόνα σου
Μ’ ἐλεύθερα λουλούδια,
Κ’ ἐλεύθερα τραγούδια
Νὰ ψύλλουνε γλυκά!

Ἐν Ζαχούθῳ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΑΛΗΘΕΙΑ

* * * Χθὲς ἔμαθες γεγονός τι ίστορικὸν ἢ ἐπι-
στημονικόν· σήμερον ἀπήντησέ τινα, ἢ ἀνέγγω-
σες συγγραφέα, δστις τὸ ἀγνοεῖ. Ἐκπλήκτεσαι
διὰ τὴν ἄγνοιαν ταύτην, ἀγανακτεῖς, σπεύδεις
νὰ τὸ ἀναγγείλης μετὰ πολλοῦ κρότου εἰς τοὺς
περὶ σεαυτόν: λήθη, ἀδυναμία, ἀλαζονεία, συ-
χνότητα κακὴ πίστις καὶ ἐπίδειξις γελοία! Θὰ
ῆτο καλὸν τότε νὰ ἐτόλμα πτις νὰ σὸν εἴπη τὰ
ἔξης: “Απὸ πότε τὸ γνωρίζετε;” “Ἄς ξμεθα εἰ-
λικρινεῖς. Άς ἐνθυμηθῶμεν δτι: ὅλαι ήμῶν αἱ
γνώσεις δμοῦ εἰνε θησαυρὸς ἐλάχιστος ὡς πρὸς
ὅλα ἐκεῖνα, δστα δὲν θὰ μάθωμεν πότε. Ο δὲ
πλησίον μας, δστιςδήποτε καὶ ἀν ἦν, θὰ εἴχε
πολλὰ πράγματα νὰ μᾶς διδάξῃ.

* * * Οστις ἀργεῖται εἰς τοὺς γέροντας συγ-
γενεῖς του τὸν δφειλόμενον τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ
σεβασμοῦ φόρον, ἢ δστις καταφρονεῖ τὴν εὐερ-
γετήσασαν αὐτὸν χειρα, δταν αὐτη, ὑπὸ τοῦ κει-
μῶνος τῶν χρόνων κατεψυγμένη, κατασταθῆ
ἀνίκανος πρὸς ἔτσακολούθησιν τῶν εὐεργετημάτων,
οὐ μόνον δὲν εἰνε χριστιανὸς, ἀλλ’ οὐδὲ ἀνθρω-
πος, μᾶλλον δὲ τέρας εἰνε, δπερ ἐπισύρει ἐναγ-
τίον τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν κατάραν τῆς ἀγ-
ρυπτίας καὶ τὴν ἀποστροφὴν τοῦ κόσμου δ-
λου. (Zschokke.)

* * * Η ἀξία ἀγαθῆς τινος πράξεως ἀπόλλυται
διὰ τοῦ ἐλαχίστου κέρδους δπερ ἔξ αὐτῆς πο-
ριζόμεθα. Διηγούμενοι αὐτὴν ίκανοποιοῦμεν τὴν